

Soạn văn bài Chiều xuân. Nội dung tài liệu sẽ giúp các bạn nắm chắc nội dung bài học một cách đơn giản nhất. Mời các bạn học sinh và thầy cô cùng tham khảo.

Soạn mẫu 1: Chiều xuân

Tìm hiểu chung

1. Tác giả

- Anh Thơ tên thật là vương Kiều Ân sinh năm 1921 mất năm 2005
- Sinh ra và lớn lên bên bến sông Thương
- Bà là một nữ sĩ tiêu biểu cho văn học hiện đại Việt Nam
- Thơ của bà thiên về tả cảnh sắc hương thơm với những nét chân thực, thấm được tình quê pha chút tâm sự băng khuâng của cái tôi Thơ Mới

2. Tác phẩm

a. Xuất xứ: Được rút từ tập bức tranh quê năm 1941 đây là tập thơ đầu tay của Anh Thơ mang lại giải khuyến khích từ nhóm tự lực văn đoàn

b. Cảm xúc chủ đạo: Bài thơ ghi lại cảm xúc nhẹ nhàng tinh tế của cái tôi trữ tình trước cảnh chiều xuân mưa phùn nơi đồng quê xứ Bắc

c. Bố cục: 3 phần

- Phần 1 khổ 1: Cảnh xuân trên bến vắng
- Phần 2: khổ 2: Cảnh xuân trên đường đê
- Phần 3: khổ 3: Cảnh xuân trong ruộng lúa

Đọc hiểu chi tiết

1. Cảnh xuân trên bến vắng

- "mưa đổ" nghe thì có vẻ như là mưa như trút hết nước xuống nhưng tiếp theo đó là "bụi" => Cách tách từ mưa bụi thành mưa đổ bụi thật hàm súc và nghệ thuật. Nó khiến cho câu thơ trở nên hay hơn. Từ láy "êm êm" càng thể hiện được sự nhẹ nhàng của mưa bụi
- Đò được nhân hóa giống như con người, nằm biếng lười mặc cho nước trên sông trôi đi => Không gian như vắng lặng
- Quán tranh đứng im lìm trước làn mưa bay, trước con đò lười, một không gian vô cùng vắng lặng.
- Chòm xoan hoa tím rụng tơi bời => Sự rơi rụng
- Bốn câu thơ đầu mang đến cho chúng ta một bức tranh quê nhẹ nhàng ảm áp, có cái gì đó mộc mạc giản dị. Tuy nhiên đẹp thì đẹp đấy nhưng nó mang một nỗi buồn vắng lặng, cô cây, quán tranh đều hiện lên vắng lặng như tờ

2. Cảnh xuân trên bờ đê

- Nhà thơ hướng ánh mắt ra xa nhìn ngắm con đê, con đê hiện lên với hàng cỏ xanh mượt nhờ mưa bụi => Thấy được sự sống
- Những con sáo đen sà xuống mổ vu vơ => Cảnh tượng nên thơ trữ tình
- Những cánh bướm rập rờn trước gió
- Hình ảnh đàn trâu cúi ăn mưa là một hình ảnh nghệ thuật đẹp. Trâu thì ăn cỏ nhưng tác giả đã liên tưởng khi nó cúi xuống bờ cỏ ngập miệng ấy, những đám cỏ ướt nước giống như đang ăn mưa vậy
- => Tóm lại những hình ảnh ấy hiện lên khiến cho những ai có một tuổi thơ ở làng quê đều nhớ con đê quê mình.

3. Cảnh xuân trong ruộng

- Hoa lúa xanh rờn ướt những hạt mưa vương vấn bám lấy lá lúa không chịu rời, nhưng cái ướt đó cũng chỉ là ướt lặng thể hiện cái vắng lặng cô đơn
- Những con cò con khi thấy động lại phụt chốc bay ra từ đám lúa => Hình ảnh cánh cò quen thuộc luôn đi liền với những cánh đồng lúa
- Hình ảnh con người xuất hiện, người con gái xưa với hình ảnh áo yếm thắm => Hình ảnh đẹp
- Hoạt động gắn liền với cô gái là "cúi cuống cào cỏ" => Nghệ thuật chơi chữ thật hay, câu thơ như được tăng thêm âm hưởng lao động
- => Cảnh xuân trong đồng ruộng cũng tràn đầy sức sống nhưng nó không tươi vui mà vẫn mang một niềm u uất buồn buồn man mác.

Tổng kết

- Bài thơ có những hình ảnh rất sinh động cụ thể gần gũi gắn bó với con người thôn quê. Những hình ảnh vào thơ Anh Thơ một cách tự nhiên chân thật mà vẫn tinh tế.
- Nhà thơ như đang cảm nhận được những bước đi lặng lẽ của mưa xuân, chạm đến từng bến đò, bờ đê, góc ruộng

Soạn mẫu 2 :Chiều xuân

Câu 1 trang 52 SGK Ngữ văn 11 tập 2

Bức tranh "chiều xuân" qua ngòi bút Anh Thơ hiện lên như thế nào? Hãy chỉ ra nét riêng của bức tranh đó.

Trả lời:

Bài thơ là một bức tranh mùa xuân vào buổi chiều - tiêu biểu cho cảnh xuân nơi đồng quê miền Bắc nước ta. Bài thơ mạnh ở lối tả. Không tả tỉ mỉ chi tiết mà quan sát rộng, mặc dù thể vẫn muốn thâm tóm từ linh hồn của cảnh. Có thể nhận xét chung rằng bức tranh buổi chiều xuân khá yên ả. Thậm chí có phần hơi vắng lặng nữa.

Buổi chiều xuân rất đặc trưng trước hết chính là ở cảnh mưa: mưa bụi, mưa xuân thưa thớt bay. Mưa gọi những mầm non thức dậy. Cảnh đầu tiên lọt vào tầm quan sát của tác giả là cảnh bến đò. Nhưng như đã nói, bức tranh không được chụp vào lúc đông vui nhộn nhịp, nên như hoà vào cái yên ả của buổi chiều xuân kia, con đò cũng "biếng lười nằm mặc nước sông trôi". Điểm xuyên liên tục thêm vào bức tranh ấy là quán tranh vắng, là những chùm hoa xoan tím "rụng toi bời".

Cảnh từ gần được mở rộng thêm, cao và xa hơn. Nhưng vẫn là những nét đặc trưng của mùa xuân đồng bằng Bắc Bộ: cỏ non tràn biếc cỏ, đàn sáo đen, những cánh bướm rập rờn,... Khổ thứ hai có một hình ảnh thơ thật độc đáo và xuất sắc:

Những trâu bò thông thả cúi ăn mưa

Ba khổ thơ gần như chỉ là những câu thơ tả cảnh. Có thể nói cả bài thơ hợp thành một bức tranh quê giản dị, mộc mạc, thanh nhã, hơi gợi buồn vì cảnh vắng quá, yên tĩnh quá.

Câu 2 SGK Ngữ văn 11 tập 2 trang 52

Anh (chị) có cảm nhận gì về không khí và nhịp sống thôn quê trong bài thơ? Không khí và nhịp sống ấy được gợi tả bằng những từ ngữ, chi tiết và bằng thủ pháp nghệ thuật nào?

Trả lời:

Bài thơ tả cảnh nhưng lại gợi ra rất rõ cái không khí và nhịp sống muôn đời ở nông thôn ta thời trước, đó là sự bình yên. Con đò nằm biếng lười, quán vắng, những cánh bướm rập rờn, những đàn trâu thông thả,... tất cả đều có dáng khoan thai. Phải chờ đợi đến hai câu cuối của bài thơ, người đọc mới thấy xuất hiện hình ảnh con người. Nhưng con người sao cũng thụ động quá:

Lũ cò con chốc chốc vụt bay ra,

Làm giật mình một cô nàng yếm thắm

Cúi cúi cào cỏ ruộng sắp ra hoa.

Câu thơ chụp được đúng cái thời khắc lao động của người thiếu nữ. Một cô thôn nữ chăm chỉ trong một buổi chiều quê tĩnh lặng. Câu thơ tả động nhưng thực ra là để nói cái tĩnh. Và nói cái tĩnh tất nhiên cũng lại để tiếp tục nhấn mạnh vào cái nhịp sống rất bình yên của một vùng quê mà dường như tất cả vẫn còn rất nguyên sơ vậy.

Câu 3 SGK Ngữ văn 11 trang 52 tập 2

Hãy thống kê những từ láy trong bài thơ và phân tích nét đặc sắc của những từ láy đó.

Trả lời:

Trong bài thơ, thi sĩ đã sử dụng rất nhiều từ láy để dựng cảnh, hay nói đúng hơn là để gợi cái trạng thái tinh thần của cảnh: mưa thì êm êm, quán tranh đứng im lìm, hoa xoan rụng toi bời, đàn sáo mờ vu vơ, mấy cánh bướm rập rờn, những trâu bò thông thả,... Trong các từ láy đã nêu, từ từ rơ/bời, các từ láy còn lại đều là những từ láy có tính chất giảm nhẹ: êm êm, vu vơ, rập rờn, thông thả,... và hoặc thì diễn tả trạng thái thụ động hoặc thì diễn tả trạng thái đều đều của chủ thể. Rõ ràng trong tổng thể bài thơ, chính sự kết hợp của những từ láy này đã giúp thể hiện nổi bật vẻ đẹp dịu dàng, yên ả, thanh bình của cảnh chiều xuân cũng như của nhịp sống khoan thai nơi đồng quê của tác giả.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download soạn văn lớp 11 bài Chiều xuân file word, pdf hoàn toàn miễn phí.